

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33314
Nom	Psicologia escolar
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	4.5
Curs acadèmic	2021 - 2022

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1319 - Grau de Psicologia	Facultat de Psicologia i Logopèdia	3	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1319 - Grau de Psicologia	14 - Psicología de la Educación	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
PEREZ GONZALEZ, FRANCISCO	305 - Psicologia Evolutiva i de l'Educació

RESUM

L'assignatura Psicologia Escolar forma part de la matèria Psicologia de l'Educació i tracta d'oferir una perspectiva general de les aportacions de la psicologia en els contextos educatius tant des de l'àmbit formal com no formal. En l'assignatura s'oferix als estudiants els criteris científics i metodològics de la intervenció psicoeducativa, aproximant-ho a la capacitat professional per a l'exercici de la psicologia escolar en el Sistema Educatiu.

Per això se centra, en primer lloc, en la descripció i anàlisi de les funcions i models d'intervenció sobre els quals fonamentar l'activitat del psicòleg escolar, així com el domini d'instruments, estratègies i mètodes d'intervenció, tant des d'una perspectiva d'acció individualitzada respecte als estudiants, com des d'una perspectiva globalitzadora que considera conjuntament estudiants, professors, pares i altres agents educatius. En segon lloc, s'aborden les intervencions més representatives del psicòleg escolar des dels diferents àmbits, com són els centres educatius, estudiants, professors i famílies.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Es recomana que els estudiants hagin adquirit les competències especificades en les matèries de primer cicle, especialment les relatives a Psicologia del Cicle Vital i Dificultats de l'Aprenentatge i Trastorns del Desenvolupament. Així mateix, s'aconsella haver cursat Psicologia de l'Educació i Instrucció.

COMPETÈNCIES

1319 - Grau de Psicologia

- Ser capaç d'establir les metes de l'actuació psicològica bàsica en diferents contextos, proposant i negociant les metes amb els destinataris i afectats
- Ser capaç d'identificar diferències, problemes i necessitats
- Saber analitzar el context on es desenvolupen les conductes individuals, els processos grupals i organitzacionals
- Saber seleccionar i administrar els instruments, productes i serveis i ser capaç d'identificar les persones i els grups interessats
- Ser capaç de definir els objectius i elaborar el pla bàsic de la intervenció en funció del seu propòsit (prevenció, tractament, rehabilitació, inserció, acompanyament...)
- Saber triar les tècniques d'intervenció psicològica adequades per a aconseguir els objectius
- Ser capaç d'utilitzar estratègies i tècniques per a involucrar en la intervenció els destinataris
- Saber aplicar estratègies i mètodes d'intervenció bàsics sobre els destinataris: consell psicològic, assessorament, negociació, mediació...
- Saber planificar l'avaluació dels programes i les intervencions
- Ser capaç d'elaborar informes orals i escrits.
- Conèixer les obligacions deontològiques de la psicologia i ajustar-s'hi
- Realitzar intervencions específiques d'atenció a la diversitat, de foment de la coeducació i d'eradicació de les desigualtats de gènere.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

- (1) Conèixer els diversos plantejaments epistemològics de la matèria i la pràctica dels professionals, potenciant la construcció personal i grupal de coneixement, reconeixent el valor de la teoria per a comprendre la pràctica, i de la pràctica per a generar teoria.
- (2) Dissenyar, desenrotllar i avaluar plans d'intervenció psicoeducativa contextualitzats.
- (3) Presentar els instruments i estratègies per a realitzar les funcions d'avaluació de l'alumnat, de l'aula, del centre i dels diferents contextos educatius.
- (4) Utilitzar estratègies i procediments d'assessorament i intervenció en els àmbits de la intervenció del psicòleg escolar.
- (5) Presentar i analitzar informació específica sobre autors, programes, tècniques i instruments de major rellevància en la teoria i pràctica de la psicologia escolar.
- (6) Diferenciar els matisos de la intervenció psicoeducativa d'altres constructes i continguts psicològics relacionats.
- (7) Analitzar i valorar les línies d'intervenció més actuals en el camp.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Bases teòriques i conceptuais de la psicologia escolar: Conceptualització i evolució, terminologia i conceptes clau. Contextualització. Models d'intervenció.

La unitat temàtica tracta de delimitar, en primer lloc, el camp de la psicologia escolar a partir de l'anàlisi del seu desenvolupament històric a més d'abordar els aspectes conceptuals de la mateixa i les influències que ha rebut d'altres disciplines psicològiques i educatives. En segon lloc, s'aborda tot l'ampli bagatge de coneixements que necessita el psicòleg escolar per poder desenvolupar les seves funcions i que estan referits a el Sistema Educatiu, a l'organització i funcionament dels centres, a la "ubicació" del professional en aquesta estructura, etc.

Finalment, s'analitzen els models d'intervenció psicoeducativa tractant de presentar una relació clara entre aquestes i les característiques de la intervenció. I d'altra banda, es tracten les funcions dels psicòlegs escolars en els centres educatius tractant de presentar-les d'una manera estructurada que li faciliti a l'estudiant la comprensió de les mateixes.

2. Avaluació Psicoeducativa

En aquesta unitat temàtica s'analitzen, en primer lloc, les característiques de l'avaluació psicoeducativa, les situacions més habituals de realització i les diferències amb l'avaluació tradicional. En segon lloc, s'aborda el procés d'elaboració de les valoracions diferenciant entre la demanda inicial de valoració (p.e., protocols de derivació), la valoració dels contextos centre / aula, sociofamiliar i de l'estudiant. Finalment, s'analitzen els processos per identificar les necessitats educatives de l'estudiant avaluat així com les orientacions i propostes derivades de l'procés de valoració.

3. Atenció a la diversitat i inclusió educativa

La unitat se centra, en primer lloc, en la conceptualització de l'atenció a la diversitat, així com el nou escenari sobre equitat i inclusió en els contextos escolars del nostre país. A continuació, s'analitzen els diferents nivells de suport a la inclusió, les mesures de resposta educativa -accés, participació i aprenentatge- així com els nivells de concreció de la resposta educativa. Finalment, s'aborda la vinculació entre avaluació psicoeducativa atenent tant a les situacions en què s'ha de dur a terme i les mesures d'atenció a la diversitat que estan previstes en el nostre sistema educatiu. Tots aquests continguts s'aborden atenent el paper de l'psicòleg escolar en l'adopció de les mesures en totes les etapes educatives.

4. Assessorament i Intervenció a través del professorat (Acció Tutorial, Assessorament curricular, Assessorament Vocacional i Desenvolupament Personal i Social).

En la unitat es desenvolupen intervencions representatives del psicòleg escolar en l'àmbit de l'assessorament al professorat. En primer lloc, ens centrem en l'assessorament en el desenvolupament de l'Acció Tutorial i s'aborden exemples pràctics de com fer-ho atenent a les competències de l'psicòleg escolar relacionades amb l'elaboració del PAT.

Les àrees que s'analitzen estan centrades en l'Assessorament Vocacional, el Desenvolupament Personal i Social i la millora de les estratègies de Planificació i Gestió del temps. Per abordar els continguts s'analitzen i discuteixen diferents propostes d'intervenció en cadascuna d'aquestes àrees.

5. Assessorament i Intervenció familiar i sociocomunitaria.

L'última Unitat està centrada en les intervencions dirigides a l'àmbit familiar i sociocomunitari. S'aborda l'Assessorament Familiar, els seus continguts, estratègies, procediments, etc., atenent a les competències del psicòleg escolar al mateix temps que es desenvolupen propostes d'intervenció dirigides a la formació de pares. També es revisen les intervencions en l'Àmbit Soci-comunitari i es destaquen les diferents àrees d'intervenció que es poden abordar desde la perspectiva de les funcions del psicòleg escolar.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	45,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	2,50	0
Elaboració de treballs en grup	10,00	0
Elaboració de treballs individuals	10,00	0
Estudi i treball autònom	18,00	0
Lectures de material complementari	2,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	5,00	0
Preparació de classes de teoria	10,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	10,00	0
TOTAL	112,50	

METODOLOGIA DOCENT

Metodologia activa i participativa, integrant diferents metodologies instruccionals de cara a potenciar l'aprenentatge significatiu dels coneixements implicats i el desenvolupament de les competències de la matèria.

Les tècniques instruccionals bàsiques són (1) Exposicions i presentacions dels continguts de la matèria, (2) Realització d'activitats de caràcter pràctic (estudi de casos, debat i anàlisi de textos), (3) Tutories grupals programades, (4) Preparació de treballs de forma autònoma, elaboració i presentació d'informes de les pràctiques realitzades a l'aula (individuals i en grup), (5) Avaluació formativa i sumativa.

AVALUACIÓ**Requeriments mínims**

Superar la prova d'examen. Realitzar i superar els informes obligatoris. Realitzar almenys el 70% de les activitats d'aula. En cas de no arribar a aquest percentatge, l'estudiant, en segona convocatòria, haurà de superar una prova específica adicional sobre les competències treballades en les activitats de l'aula. La puntuació obtinguda en aquesta prova no podrà superar el 50% de la puntuació atorgada a aquest criteri.

Exàmens

60% qualificació final, integrant qüestions de tipus obert i d'elecció de resposta múltiple. 40% Informes i activitats al llarg del curs

El professor podrà proposar la realització d'activitats opcionals la qualificació de les quals es sumarà a l'obtinguda als criteris obligatoris –examen, informes i activitats-. La qualificació màxima d'aquelles no podrà superar el 50% de la qualificació màxima que es pot obtindre amb les obligatòries.

L'esment de matrícula d'honor seguirà el que s'estableix en l'article 17 del Reglament d'avaluació i qualificació de la UV. El procediment a seguir en cas d'empat en la qualificació, l'establirà el professorat a cada moment, que avisarà l'alumnat afectat atès que es tracta d'una prova de tipus escrit o oral en la qual es valoraran els continguts de l'assignatura.

La qualificació de l'assignatura quedarà sotmesa al que disposa el Reglament d'Avaluació i Qualificació de la Universitat de València per a Títols de Grau i Màster (ACGUV 108/2017 de 30 de maig de 2017).

http://www.uv.es/graus/normatives/2017_108_Reglament_avaluacio_qualificacio.pdf

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Referència b1: BADIA, A.; MAURI, T. I MONEREO, C. (Coord.) (2004). La práctica psicopedagógica en educación formal. Barcelona: Editorial UOC.
- Referència b2: BONALS, J.; SÁNCHEZ-CANO, M. (coords.) (2017). Manual de Asesoramiento Psicopedagógico. Barcelona: Graó.
- Referència b3: ESTÉVEZ, E.; MUSITU, G. (coords.) (2016). Intervención Psicoeducativa en el ámbito familiar, social y comunitario. Madrid: Paraninfo.
- Referència b4: GALVE, J.L. (coord.) (2008). Evaluación e Intervención Psicopedagógica en Contextos Educativos. Madrid: EOS.

Complementàries

- Referència c1: BRAY, M.A., & KEHLE, T.J. (2011). The Oxford Handbook of School Psychology. Oxford: University Press.
- Referència c2: GIMPEL, G., ERVIN, R.A., DALY, E.J., & MERRELL, K.W. (2010). Practical Handbook of School Psychology: Effective practices for the 21st century. New York: The Guilford Press.
- Referència c3: GRAPIN, S.L.; KRANZLER, J.H. (2018). School Psychology: Professional Issues and Practices. New York: Springer Publishing.
- Referència c4: MARTÍN, E., i MAURI, T. (Coord.) (2011). Orientació Educativa. Atenció a la diversitat i educació inclusiva. Barcelona: Graó.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

1. CONTINGUTS

Es mantenen els continguts recollits en la guia docent original de la matèria.

2. VOLUM DE TREBALL I PLANIFICACIÓ TEMPORAL DE LA DOCÈNCIA

Es mantenen les activitats previstes en la guia original, adaptant la modalitat de desenvolupament i el nombre d'hores de classes teòric pràctiques a la modalitat híbrida de docència aprovada per la CCA del grau de Psicologia (sumant un total de 12 hores presencials i 22 hores no presencials síncrones) i incrementant el nombre d'hores per a activitats no presencials considerades en la guia original (incrementant un total d'11 hores respecte a la guia original).

3. METODOLOGIA DOCENT

Sempre respectant els principis bàsics destacats en la guia docent original, donat el model híbrid de docència basat en setmanes alternes de presencialitat i a distància, plantejat per al curs 2020-21, en les setmanes de presencialitat la meitat dels alumnes del grup assistiran presencialment a les classes en un dels dos dies programats setmanalment, mentre que l'altra meitat treballarà autònomament a distància/online desenvolupant les activitats i tasques preparades pel professorat. Les setmanes de no presencialitat els alumnes hauran de connectar-se sincrònicament mitjançant videoconferència BBC.

Per al desenvolupament i supervisió de les activitats online s'utilitzaran les eines disponibles en Aula Virtual de la Universitat de València. Els materials corresponents es pujaran (i/o es proporcionarà un enllaç als mateixos) a l'Aula virtual, així com les activitats i les seues corresponents instruccions de realització. Entre els potencials materials docents a considerar per al desenvolupament d'activitats destaquen (1) documents de treball elaborats pel professorat, (2) enllaços a materials, lectures, vídeos i altres recursos web, (3) presentacions locutades o amb informació complementària, (4) documents amb activitats i treballs/projectes a desenvolupar, així com (5) models que servisquen com a guia/orientació per al desenvolupament de treballs i informes. El volum de treball s'adaptarà al model vigent a cada moment.

En el cas que resultara necessari modificar les condicions de desenvolupament de la matèria d'una modalitat híbrida a una modalitat totalment a distància, en funció de les directrius de seguretat estipulades per les autoritats sanitàries davant una possible situació de regressió sanitària, s'utilitzarien idèntics recursos als destacats en el model híbrid per al desenvolupament i supervisió de les activitats no presencials, encara que prioritzant el desenvolupament de sessions síncrones amb l'estudiantat en l'horari especificat per a la presencialitat del grup (almenys una sessió setmanal).

4. AVALUACIÓ

Es mantenen els requisits i evidències d'avaluació considerades en la guia docent original (superació de l'examen, lliurament de l'informe i almenys el 70% de les activitats), així com el pes relatiu de les mateixes en la qualificació final de la matèria: Desenvolupament d'activitats d'aprenentatge preparatòries i d'aula (20% de la qualificació), realització de l'informe de la matèria (20% qualificació) i prova d'examen (60% de la qualificació).

Només en el cas que resultara necessari modificar les condicions de desenvolupament de la prova d'examen en funció de les directrius de seguretat estipulades davant una situació de regressió sanitària, passant de la previsió inicial de realització presencial de la mateixa en el marc del model híbrid de desenvolupament de la matèria a una modalitat d'avaluació a distància, s'utilitzarien els recursos de l'Aula Virtual de la UV. Més específicament, la prova estaria disponible com a Tasca a l'aula virtual de la matèria en la data i hora estipulada per a la seua realització, havent de ser descarregada per l'estudiant en el seu ordinador personal, degudament emplenada i pujada de nou a l'aula virtual en el temps marcat per a la seua realització. En aquest últim cas, de l'examen s'eliminarà la prova objectiva i només constaria d'una prova que integraria entre 3-6 preguntes obertes d'alt nivell (p.e., aplicació, anàlisi, comparació, integració, valoració, judici) relatives a casos/situacions/exemples sobre els coneixements i activitats d'aprenentatge desenvolupats en la matèria. En aquesta línia, en el cas que resultara imprescindible realitzar la prova d'examen de manera online, si algun estudiant no disposara dels mitjans per a establir les connexions pertinents i accedir a l'aula virtual, o bé si es produïra en el desenvolupament del mateix un error fefaent de connexió atribuïble a sobrecàrrega o caiguda de la xarxa/aula virtual, hauria de contactar amb el professorat per correu electrònic de manera immediata per a comunicar-li aquesta qüestió, reservant-se el professorat la possibilitat de realitzar la prova de manera oral amb posterioritat sempre després de comprovar els problemes de sobrecàrrega/caiguda de la xarxa/aula virtual en el període de realització de l'examen.

Els estudiants al llarg de l'examen podran plantejar els seus dubtes al professorat durant la realització de les proves a través del xat, estant connectats mitjançant videoconferència BBC amb la seua càmera desactivada i el micròfon silenciàt.

El professorat usará els sistemes de detecció de plagis contractats per la UV en les evidències d'avaluació. La còpia manifesta de qualsevol prova, tasca, activitat o informe, ja siga individual o grupal, que servisca a l'efecte d'avaluació en l'assignatura, impossibilitarà superar la mateixa.

5. BIBLIOGRAFIA

Es manté la bibliografia considerada en la guia original. En el cas que per raons sanitàries resultara necessari desenvolupar la matèria totalment a distància, se substituiria per materials propis proporcionats pel professorat, anotacions i transparències amb informació complementària, així com per articles disponibles en obert o en les bases de dades que té subscrita la UV (requereix VPN).